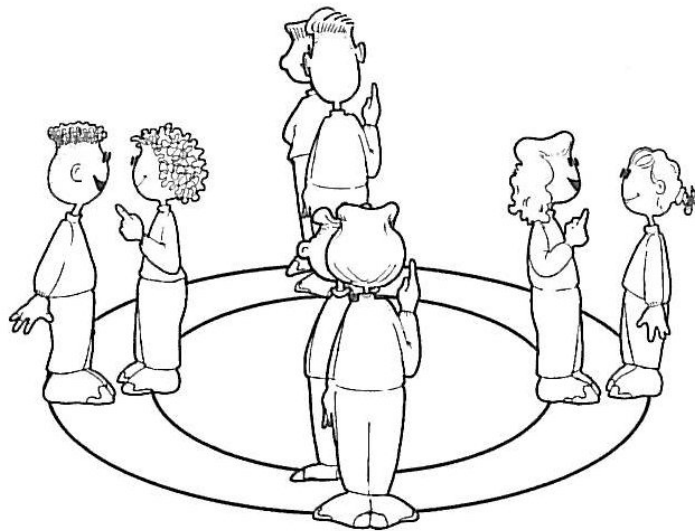


# Coöperatief Leren op CBS De Rank

De doorgaande lijn in de school.



Christelijke basisschool

# DE RANK

Sportstraat 26, 8315 AM Luttelgeest

tel :0527-202539

email :derank@vcpo-nop.nl

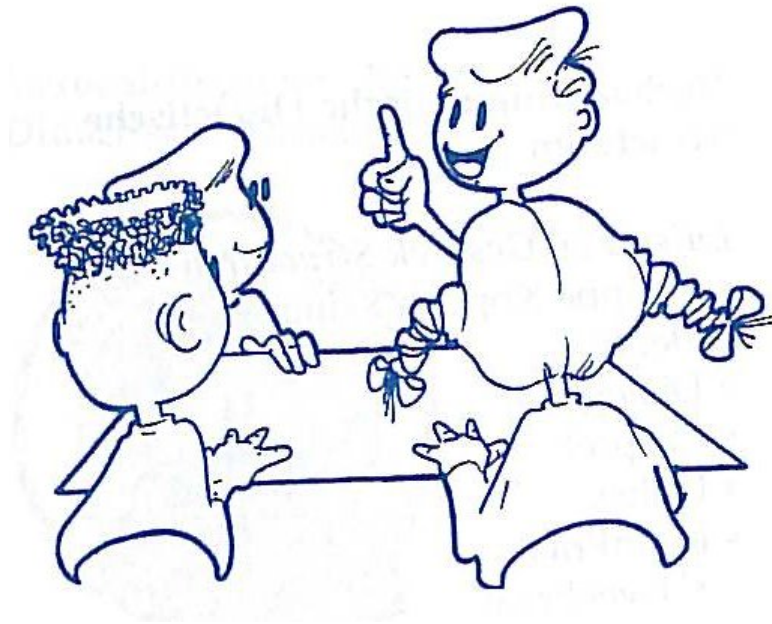
website:www.derank-luttelgeest.nl

***“Elk kind is uniek, samen leren en groeien naar de toekomst.”***

## Inhoud

- |   |        |
|---|--------|
| 1. Inleiding en doel van dit document.                        | Blz. 3 |
| 2. Waarom coöperatief leren.                                  | Blz. 3 |
| 3. Gemaakte afspraken (doorgaande lijn).                      | Blz. 3 |
| 4. De doorgaande lijn van de structuren (per combinatiegroep) | Blz. 4 |
| 5. Kernkwaliteiten coöperatief leren.                         | Blz. 4 |

- Bijlage 1. De 16 coöperatieve structuren.  
Bijlage 2. Enkele klassen en teambouwers.



Colofon.

### **De doorgaande lijn van het coöperatief leren op De Rank.**

versie 1.0 2009/2010, maart 2010

Dit (borgings)document is vastgelegd met het team en wordt jaarlijks geactualiseerd.

- Het document is ter inzage gegeven aan:
- De bovenschoolse directie van de VCPO
  - De MR van De Rank

J.M. van der Weerd

Directeur, Chr. basisschool "De Rank," Luttelgeest

## 1. Inleiding en doel van dit document.

Het team van De Rank vindt het belangrijk dat kinderen goed leren samen werken. Daarnaast zoekt de school voortdurend naar manieren om haar onderwijs aan de kinderen te verbeteren. Op de Rank willen we als leerkrachten "leren van elkaar" en weten we dat kinderen ook veel van elkaar kunnen leren. In de zoektocht naar het verbeteren van ons onderwijs willen we graag gebruik maken van nieuwe onderwijskundige inzichten. Er wordt in dit opzicht ook wel gesproken over het Nieuwe Leren. In cursusjaar 2007/2008 besloot het team om structureel coöperatief leren in te voeren in haar onderwijs. De teamleden hebben tussen cursusjaar 2007/2008 en cursusjaar 2009/2010 een certificaat gehaald voor de volgende twee opleidingen: "Coöperatief leren De Basis" en "Structuur in Leren." Met het schrijven van dit document wordt de implementatie van het coöperatief leren afgerond en zijn de teamafspraken met betrekking tot de doorgaande lijn vastgelegd. Naast borging dient dit document ook als informatiedocument voor (nieuwe) toekomstige leerkrachten. Zo zijn de 16 coöperatieve structuren binnen de doorgaande lijn als bijlage opgenomen.



## 2. Waarom coöperatief leren?

Het doel van elke onderwijskundige vernieuwing is uiteindelijk verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij is er sprake van een harmonieus proces. De school groeit verder in haar ontwikkeling en de kinderen en leerkrachten groeien mee. Iedere leerling en leerkracht is verschillend en heeft daardoor eigen (on)mogelijkheden en capaciteiten. Door te 'leren van elkaar' kunnen we gebruik maken van elkaars talenten, zijn we samen slimmer en kunnen we dus meer bereiken. Het schoolmotto van de Rank is niet voor niets 'Ieder kind is uniek, samen leren groeien naar de toekomst.' Het coöperatief leren of samenwerkend leren past hier goed bij.

Ons doel is het Coöperatief leren een blijvende plaats geven in de dagelijkse (les)praktijk van alle groepen op de Rank. Wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van coöperatief leren op de leerprestaties van leerlingen laat zien dat wanneer leerkrachten de randvoorwaarden in acht nemen, coöperatief leren tot statistisch significant betere leerprestaties leidt dan individueel leren. Daarnaast blijkt coöperatief leren ook een positieve invloed te hebben op het zelfvertrouwen en de sociale vaardigheden van leerlingen.

## 3. Gemaakte afspraken (de doorgaande lijn)

- In elke groep komt coöperatief leren tenminste twee keer per week structureel aan bod.
- Vanaf groep 1/2 vindt er een opbouw (doorgaande lijn) plaats van tenminste vier structuren per jaar, zodat de leerlingen eind groep 7/8 tenminste 16 coöperatieve structuren kennen en gebruiken.
- De namen van de structuren moeten bij de kinderen bekend zijn en worden daarom benoemd.
- Het stilteteken wordt gebruikt als functioneel onderdeel bij het coöperatief leren (dus niet te pas en te onpas)
- De liniaalstem / fluisterstem wordt benoemd en gebruikt.
- We leren de kinderen samenwerken.
- Vanaf groep 5 streven we ernaar om in wisselende samenstellingen het coöperatief leren uit te voeren.
- De teams worden indien mogelijk heterogeen samengesteld.
- Aan het begin van het schooljaar is het vooral belangrijk om te werken met team/klassenbouwers.
- Er wordt jaarlijks nagegaan of de doelen en dit beleid t.a.v. de doorgaande lijn en het coöperatief leren moet worden bijgesteld.

#### 4. De doorgaande lijn van de structuren per (combinatie)groep.

| Naam structuur        | Groep 1/2 | Groep 3/4 | Groep 5/6 | Groep 7/8 |
|-----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Binnen/Buitenkring    | X         | X         | X         | X         |
| Tweepraat             | X         | X         | X         | X         |
| Zoek de valse         | X         | X         | X         | X         |
| Mix en ruil           | X         | X         | X         | X         |
| Mix en koppel         |           | X         | X         | X         |
| Laat zien             |           | X         | X         | X         |
| Zoek iemand die       |           | X         | X         | X         |
| Genummerde koppen     |           | X         | X         | X         |
| Schud en pak          |           |           | X         | X         |
| Mix en bevries        |           |           | X         | X         |
| Twee vergelijk        |           |           | X         | X         |
| Tweetal coach         |           |           | X         | X         |
| Rondpraat             |           |           |           | X         |
| Geef geld             |           |           |           | X         |
| Commentaar op tournee |           |           |           | X         |
| Verslaggever          |           |           |           | X         |

#### 5. Kernkwaliteiten coöperatief leren. (uit de kernkwaliteiten van De Rank)

Coöperatief leren is een onderwijsmethode die gebaseerd is op samenwerking. Kenmerkend voor coöperatief of *samenwerkend leren* is de noodzaak voor leerlingen om bij het uitvoeren van een leertaak met elkaar samen te werken. De klas wordt ingedeeld in kleine, heterogene groepen en leerlingen in deze coöperatieve leergroepen moeten met elkaar discussiëren over de leerstof, elkaar uitleg en informatie geven, elkaar overhoren en elkaars zwakke kanten aanvullen.

##### De Rank zet het coöperatief leren in als wezenlijk onderdeel van het werken met de groep.

##### **Dit vraagt de volgende kernkwaliteiten van de leerkracht:**

- de leerkracht heeft kennis van structuren en mogelijkheden die CL in de klas biedt en past deze actief toe in de klas;
- de leerkracht is bewust van de effecten en meerwaarde van CL;
- kan de domeinen onderscheiden en bepalen welke structuur het beste bij welke fase van de les en de lesinhoud past;
- de leerkracht werkt aan groepsvorming en teamvorming als voorwaarde voor de bereidheid van kinderen om deel te nemen aan het coöperatief leren binnen de groepjes;
- de leerkracht gebruikt klasse- en teambouwers.

Deze bovenstaande kernkwaliteit (coöperatief leren) behoeft enige toelichting. Waar staat deze kernkwaliteit voor en waar komt zij vandaan?

We beseffen dat elke leerling en leerkracht uniek is. We zijn van elkaar afhankelijk en willen in goede harmonie onszelf en de school ontwikkelen met het uiteindelijke doel de kinderen kwalitatief goed onderwijs bieden. We menen met het coöperatief leren structuren en werkvormen te hebben gevonden die ons onderwijs kwalitatief verbeteren, maar bovendien een meerwaarde hebben voor de sociale emotionele ontwikkeling. Concreet houdt de kernkwaliteit coöperatief leren in dat de leerkrachten op De Rank tijdens de dagelijkse lespraktijk gebruik maken van coöperatieve werkvormen en structuren om de lesinhouden aan te bieden, te oefenen en of te verwerken.